

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: ens@ens.dk, c.c.: malj@ens.dk

Biogas Danmark

Axeltorv 3
1609 København V

28. juni 2024

Høring over forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning

Energistyrelsen har den 31. maj 2024 udsendt ovennævnte høring vedrørende tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningsikkerhed og kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg m.v., J. nr. 2023-14434.

Generelle bemærkninger

Biogas Danmark finder det yderst bekymrende, at det foreliggende lovudkast gør op med de i 2016 fastlagte principper for allokering af omkostninger for tilslutning til metangasnettet. Det skaber en enorm usikkerhed i forhold til udvikling af nye projekter – som både tager lang tid og er særdeles omkostningstunge – og som derfor er særdeles følsomme over for usikkerheder om det fremtidige regelgrundlag, omkostningsniveau m.v.

Det er netop de faste principper fastlagt i 2016, som har skabt grundlaget for, at projektudviklere og investorer har turdet udvikle nye projekter – og som har ført til, at Danmark har en førerstilling internationalt med en andel af grøn biogas i gasnettet på over 37 pct.

Det er Biogas Danmarks klare vurdering, at lovforslaget vil stoppe de projekter, der er målrettet mod at levere opgraderet biogas (biometan) til gasnettet og at projektudvikling og myndighedsbehandling i stedet vil blive målrettet produktion af flydende biogas, der kan leveres udenom gasnettet til det frie marked – primært i udlandet. Dermed risikeres, at danske ressourcer i restprodukter ikke bidrager til Danmarks klimamål.

Nærværende lovforslag om at bryde med det gældende princip om, at netselskaberne skal sikre udviklingen af gasinfrastrukturen - i kombination med Evidas forslag om indfødningsstariffer, som ligeledes pålægger producenterne at betale for etablering af netfordelingskompression - vil efter Biogas Danmarks opfattelse føre til en minimal yderligere tilslutning af ny biogasproduktion til gasnettet samt til, at flere eksisterende anlæg vil blive frakoblet nettet.

Et meget stort antal projekter er baseret på den eksisterende lovgivning og fortolkningen om nettilslutningsvilkårene fra 2016. Der er investeret meget store beløb i projektudvikling, myndighedsbehandling og investering i anlæg m.v.

Det er derfor fuldstændig afgørende for den fremadrettede investortillid og dermed den private sektors risikovilighed i forhold til at investere i den grønne omstilling og Danmarks nationale og internationale klima- og energiforsyningsikkerhedsforpligtelser, at det i lovforslaget sikres, at alle de tilsagn – både betingede og ubetingede - der er afgivet af Evida ikke kan ændres med det nye lovforslag. Der opleves i forvejen i investorkredse et stort tilidsbrud med forslaget om indførelse af indfødningsstariffer til eksisterende anlæg – med tilbagevirkende kraft.

Specifikke bemærkninger

Teknisk kapacitet

Der lægges op til, at ministeren bemyndiges til at omdefinere begrebet "teknisk kapacitet". Dette vil efter Biogas Danmarks opfattelse i særlig høj grad skabe usikkerhed.

Med fortolkningen i 2016 blev det præciseret, at den tekniske kapacitet defineres som *den fysiske kapacitet* – det vil sige rørets størrelse og dermed ikke, om der er et tilstrækkeligt aftag i nettet.

Dermed er det fastlagt, at det er netselskabernes ansvar at sikre fordelingen af gassen ud til forbrugerne via netfordelingskompression mm, hvis der ikke er tilstrækkeligt aftag i de lokale net. Dette er vigtigt, da dette princip sikrer lige vilkår for alle producenter og er grundlaget for, at biogasproducenter i vid udstrækning har valgt at blive tilsluttet gasnettet.

Netselskabernes prognoser

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at netselskaberne nu får mulighed for at indregne egne prognoser for fremtidigt bortfald af aftag i gasnettet.

Dette vil føre til yderligere usikkerhed for projektudviklerne, som jo skal kunne være sikre på aftag til rimelige betingelser. Og det vil bibringe en særdeles stor usikkerhed om biogassens bidrag til den fremtidige forsyningssikkerhed.

Sikring af billigst mulig nettilslutning

Det nuværende lovgrundlag, der sikrer, at opgraderingsanlægssejer skal sikres den billigst mulige tilslutning omtales ikke i nærværende udkast til lovforslag. Biogas Danmark skal anmode om en præcisering af, om dette er udtryk for, at dette princip bortfalder.

Monopolbrud for stikledninger

Biogas Danmark skal opfordre til, at der – såfremt lovforslaget vedtages – ligeledes vedtages et ophør af netselskabernes monopol på etablering og drift af stikledninger. Det gældende monopol fører til flaskehalse og unødige ekstraomkostninger for markedsaktørerne. Netselskaberne har ikke objektive incitamenter til at minimere disse omkostninger, da de har en indtjening på såvel udførelsen som renten på investeringen.

Ophør af monopoltilstanden - således at systembruger selv kan etablere og drive stikledninger frem til det af netselskabet anviste tilslutningspunkt - vil ikke ændre de sikkerhedsmæssige forhold, da det i forvejen er Sikkerhedsstyrelsen, Arbejdstilsynet m.v., som fører tilsyn.

EU-forhold

Det er Biogas Danmarks opfattelse, at nærværende forslag ikke er i tråd med EU's anbefalinger om at udnytte landenes lokale ressourcer til at fortrænge naturgas med opgraderet biogas ved blandt andet at give rabat på betalingen for nettilslutning.

Kommuneplanlægning for pyrolyseanlæg

Lovforslaget lægger yderligere op til, at kommunerne forpligtes til at udarbejde retningslinier for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg. Biogas Danmark skal opfordre til, at der her lægges vægt på effektivitets synergier og samlokalisering med øvrige tekniske anlæg, så lokale gener ikke spredes ud til langt flere end nødvendigt.

Afsluttende bemærkninger

Det bør i lovforslaget fastslås, at det gældende lovgrundlag – og herunder fortolkningen fra 2016 om fordelingen af nettilslutningsomkostningerne - er gældende frem til, der foreligger en eventuel ny fortolkning i en bekendtgørelse, samt at afgivne forvaltningsafgørelser og tilslutningsvilkår afgivet frem til denne dato fastholdes uanset, om netselskabet skulle have indsat forbehold. I modsat fald vil usikkerheden føre til, at alle eksisterende projektudviklinger går i stå eller målrettes levering af grøn biogas uden om det danske gasnet.

Afslutningsvis skal Biogas Danmark udtrykke håb om, at nærværende forslag genovervejes og at det således også genovervejes om det er risikoen værd at sætte den danske førerposition inden for biogas og grønne gasser over styr nu, hvor de øvrige EU-lande rykker hurtigt af hensyn til klima, forsyningsikkerhed m.v.

Biogas Danmark står naturligvis til rådighed med uddybning af de foreliggende bemærkninger og forbeholder muligheden for at fremsende yderligere bemærkninger til dette forslag om en særdeles omfattende ændring af hele grundlaget for den grønne omstilling af ikke kun energisystemet i Danmark, men også til at kunne leve op til forventningerne i den netop indgåede aftale i den Grønne Trepert.

Biogas Danmark skal samtidig fremsætte forventning om - som repræsentant for hele biogasbranchen og dermed ikke mindst de developpere, der arbejder med udvikling af biogasprojekter – at blive inddraget i udarbejdelsen af de fremtidige retningslinier for tilslutning af biogas til gasnettet.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

2724 5967

bsn@biogas.dk